

Listaútbúgving

Vit hava bíðið ung føroysk listafólk, sum nema sær listarliga útbúgving uttanlands, um at siga eitt sindur um teirra útbúgving. Henda mánaðin er tað dugnaliga Mariann Hansen, sum lesur í Íslandi.

Eg eri djævurari OG EG HAVI MEIR AT GEVA ENN EG VAR GREIÐ YVIR

– EG HAVI ALTÍÐ YNSKT MÆR AT BÚÐ Í ÍSLANDI. EG HAVI ALTÍÐ VILJAÐ DUGAÐ ÍSLENDSKA MÁLIÐ OG HAVI SO LEINGI EG MINNIST VERIÐ BERGTIKIN AV SAMBANDINUM, IÐ ÍSLENDINGAR OG FØROYINGAR HAVA. AV ONKRARI ORSØK HUGSAÐI EG TÓ ONGANTÍÐ AT LESA HER. ALLARHELST TÍ EG VAR STERKT ÁVIRKAÐ AV HVAR MEIRILUTIN LEITAR SÆR LESTUR

Mariann Hansen

g byrjaði at hyggja eftir Listaháskúla Íslands orsaka av hesi linjuni, ið eg nú gangi á; hon kallast Sviðshøfundabraut á íslenskum og er eitt BA nám. Enska heitið á útbúgvingini er Theatre and performance making og á føroyskum vil eg kalla hana Pallhøvundanám.

EG LÆRI BEST VIÐ AT GERA

– Námið er sera breitt, men áhersla er lögð á tankar og teoriir, í og handan palllist, og vit spæla nógv við at avbjóða formar og mátar at pallseta. Fyrsta árið av útbúgvingini snýr seg um at byggja ein grunn, sum fyrri tað mesta er teoretiskur. Eg læri best við at gera, so tað var ringt at sita við nösini í bókunum meginpartin av fyrsta árinum og ikki avprøva tað, ið vit løsu. Eg setti alvorligt spurnartekin við um eg hevði valt rætta skúlan, tí eg skjótt merkti hvussu figgjarligt sperdur hesin skúlin er og tað ávirkar fyrst og fremst praktisku møguleikarnar hjá okkum næmingum. Eg valdi tó at halda áfram og royna at síggja møguleikar ístaðin fyrri vansar. Avgerðin hevur víst seg at vera røtt.

– Heitið høvundur hevur fyrri okkum breiðan týðning. Vit kalla okkum høvundar at einum verki hóast tað kanska ikki hevur eitt handrit í skrivaðum formi og kanska ongantíð fer at hava tað. Hendan linjan er ikki klassisk og av tí sama fara vit ikki í dýbdina av klassiskum metodium og venjingum. Skeiðir í leikstjórni og handrita greining eru fá, vit arbeiða meira við egnum hugskotum og hvussu tey kunnu setast fram. Soleiðis læra vit óbeinleiðis leikstjórni og framleiðslu.

Eitt av faktunum, vit hava, kallast pallsetan og

tað byrjar við at studera, hvussu eitt og hvørt rúm virkar; hvat tað einsamalt sigur í sær sjálvum. Síðani setur man leikhúsins elementir inn í rúmið, ljós, ljóð og einfaldar ítøkiligar lutir s.s. borð, song, ein kop og so granska hvat hesir lutir kunnu siga við áskoðaran. Síðst kemur sjálvt menniskja inn í rúmið, likamið tess við rørlum og ljóðum. Her granskaðu vit í styttri tíð - orsaka av plásstroti - hvussu eitt likam kann brúkast sum ein lutur og ikki sum menniskja ella persónur. Um stutta tíð fara vit í hált við triðja partin av hesum fakinum, sum er at pallseta teksir, handrit, stuttsøgur og yrkingar eftir okkum sjálvum og øðrum.

ÍSLENDINGUR MEIR ENN EINA FERÐ ÁRLIGA Í LEIKHÚS

Vit hava nortið við yvirflatuna av leiklistarsøguni kring allan heimin, frá byrjanini í Grikkalandi til dagin í dag. Søgán er ovurstór og at kenna hana er ein heil útbúgving í sær sjálvum. Í lötuni eru vit í íslensku leiklistarsøguni og tó hon er ung í mun til alheimin, so er hon sera áhugaverd. Hon avspeglar stóru hugsanina, ið vit ofta seta í samband við íslendingar, og eisini teirra tjóðskaparlyndi. Síðst í 19. øld birtist stóru áhugi fyrri leiklist, ið festir sær røtur í íslensku mentanini og sum stórt sæð hevur verið her líka síðani. Áhugin fyrri sjónleiki í dag er eisini óvanliga stóur. Í miðal fer hvør íslendingur meir enn einaferð árliga í leikhús, sum fyrri flestu lond er púra óhoyrt.

– Óvanligt leikrúm er eisini eitt vit hava arbeiðt eitt sindur við, bæði inni sum úti. Har møtir man heilt øðrum avbjóðingum enn hvat man er vanur við, og planleggingin kann vera yvirdoyvandi stór til hugskot, ið vanligt eru einföld í leikhúsi. Myndirnar eru dømi um tvey verk, ið eg var við at gera í hesum fakinum. Í fyrri verkinum brúktu vit býin sum pall, og staðið, vit í síðsta enda valdu at arbeiða út frá, gav okkum hugskotið »ítøkilig vs. sosial fjarstøða«. Ein leikari er staðsettur á eini altan og ein leikari - nakað ringur at finna - er staðsettur í graffitiumráðum. Seinna verkið snúði seg um selfie- og pop mentan, ið var pallsett í og kring um fyra bilar. Fýra áskoðarar á gangin vóru bjóðaðir biltúr gjøgnum býin. Tað var ikki altíð heilt ófarligt og lógligt; hendan myndin er av einum bilførara, sum ímillum mangt annað tók selfies og snapchat av gestunum í bilinum meðan tey koyrdu.